

Style Definition: Normal: Font: (Asian) Times New Roman

ડીબીએસ ડિપોઝિટ નીતિ

આવૃત્તિ: ફેબ્રુઆરી 2022

1 માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો

આ દસ્તાવેજ બેંક દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતી વિભિન્ન ડિપોઝિટ પ્રોડક્ટ્સ અને સંબંધિત બેંકિંગ સેવાઓનાં સંબંધમાં માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની સમજ આપે છે. દસ્તાવેજ ડિપોઝિટર્સના અધિકારોને ઓળખે છે અને જાહેર સભ્યો પાસેથી ડિપોઝિટર્સ સ્વીકારવાના વિભિન્ન પાસાઓ, વિભિન્ન ડિપોઝિટર્સ ખાતાઓનાં સંચાલન અને કામગીરી, વિભિન્ન ડિપોઝિટ ખાતાઓ પરના વ્યાજની ચુકવણી, ડિપોઝિટ ખાતા બંધ કરવા, ગ્રાહકોના લાભ માટે મુતક ડિપોઝિટર્સની ડિપોઝિટર્સના નિકાલની પદ્ધતિ અંગેની માહિતી પસાર કરવાનો લક્ષ્યાંક ધરાવે છે. આ દસ્તાવેજ ગ્રાહકો સાથે વ્યવહાર કરવામાં શ્રેષ્ઠ પારદર્શકતા લાવવા અને ગ્રાહકોમાં જાગૃત્તિનું સર્જન કરે એવી અપેક્ષા છે.

આ નીતિ અપનાવતી વખતે બેંક ઈન્ડિયન બેંક્સ એસોસિએશન માટેની બેંકોની વચનબદ્ધતાની સંહિતામાં દર્શાવેલી તેની વચનબદ્ધતાઓનું પુનરાવર્તન કરે છે.

ડીબીએસ બેંક ઈન્ડિયા લિમિટેડ (ડીબીઆઇએલ) ડીબીએસ બેંક લિમિટેડની સંપૂર્ણ માલિકીની પેટા કંપની (ડબ્લ્યુઓએસ) છે, જેનું વડુંમથક સિંગાપોરમાં છે. શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓની આપલે કરવાની બાબત તરીકે ડીબીઆઇએલ જટીલ, લાંબા ગાળાની, મોટા અથવા મહત્વપૂર્ણ વ્યવહારોમાં કામકાજ કરતી વખતે ડીબીએલના અનુભવ અને નિપુણતા પર ધ્યાન આપશે. આ ઉપરાંત ડીબીઆઇએલ ડીબીએલ દ્વારા નિર્ધારિત કેટલીક નીતિઓ અને ધોરણો પર વિચાર કરશે અથવા તેમને ધ્યાનમાં લેશે અને એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે ભારતીય નિયમનો અપનાવશે કે કામગીરી જૂથના લઘુત્તમ સ્વીકાર્ય માપદંડને પૂરા કરે છે.

2 નીતિ

આ દસ્તાવેજ ડિપોઝિટર્સ પરના પ્રવર્તમાન નિયમનો પર આધારિત છે. વિભિન્ન ડિપોઝિટ યોજનાઓ અને સંબંધિત સેવાઓ અંગેની કામગીરીની વિગતવાર સૂચનાઓ સમયાંતરે જારી કરવામાં આવશે.

1. ખાતું ખોલાવવું - બેંક તેના ગ્રાહકોને વિભિન્ન પ્રકારનાં ખાતાઓની વિગતો પૂરી પાડશે, જે તેઓ ખાતાનાં ઉદ્દેશને આધારે બેંક સાથે ખોલાવી શકે છે. ગ્રાહકો તેમની જરૂરિયાતો, આવશ્યકતાઓ અને લાગુ માર્ગદર્શિકાઓને શ્રેષ્ઠ રીતે અનુકૂળ હોય એવા ખાતાના પ્રકારની પસંદગી કરી શકે છે

ખાતું ખોલતા પહેલા બેંકને બેંકની “નો ચોર કસ્ટર” (કેવાયસી) અનુસાર તથા આરબીઆઇ દ્વારા જારી કરેલી માર્ગદર્શિકા દ્વારા અને સમયાંતરે અન્ય નિયમનકારી સંસ્થાઓ દ્વારા જારી કરેલી યોગ્ય માર્ગદર્શિકાઓ દ્વારા નિર્ધારિત કર્યા પ્રમાણે દસ્તાવેજ અને માહિતીની આવશ્યકતા રહેશે. બેંક અનુસરે છે એવી ડ્યુ ડિલિજન્સ પ્રક્રિયા ગ્રાહકની ઓળખ, સરનામું, વ્યવસાય કે કારોબાર અંગેની માહિતી, ભંડોળના સ્ત્રોતની ખરાબ કરતા દસ્તાવેજની તપાસ સામેલ હશે. ડ્યુ ડિલિજન્સ પ્રક્રિયાના ભાગ રૂપે બેંકને તમામ ડિપોઝિટ/ખાતાધારકોના અને અધિકૃતિ સહી કરનારના તાજેતરના રંગીન ફોટોગ્રાફની આવશ્યક રહેશે. બેંકે પીએમએલએ (પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ એક્ટ)ની માર્ગદર્શિકાઓ અનુસરવાની પણ હોય છે, જેને ભારત સરકાર દ્વારા સમયાંતરે સુધારવામાં આવે છે.

બેંકે ગ્રાહકો પાસેથી પર્મનેન્ટ એકાઉન્ટ નંબર (પાન) અથવા વૈકલ્પિકરૂપે આવકવેરા કાયદા/નિયમો

હેઠળ નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે ફોર્મ નંબર 60 અથવા 61માં ઘોષણાં પ્રાપ્ત કરવા આવશ્યક છે.

ખાતામાં કેવાયસી વિગતોને ગ્રાહકોની જોખમ કેટેગરીને આધારે સમયાંતરે અપડેટ કરવામાં આવશે.

ગ્રાહકોને જો કોઈ પ્રશ્નો હોય તો તેઓ બેંકનો વિભિન્ન ચેનલ્સ જેવી કે ગ્રાહક સંભાળ નંબર, ઇમેઇલ અને શાખાઓ વગેરે મારફતે સંપર્ક કરી શકે છે, જેમને બેંક સમયાંતરે ઉપલબ્ધ કરી શકે છે. બેંક પ્રશ્નો નિકાલ/ઉકેલ વહેલી તકે લાવવાનો પ્રયત્ન કરશે.

બેંક ગ્રાહકોને ખાતું ખોલવા સક્ષમ બનાવવા માટે ખાતું ખોલવાનાં ફોર્મ્સ અને અન્ય સંબંધિત દસ્તાવેજો પૂરા પાડશે. બેંક ગ્રાહકોને ખરાઈની પ્રક્રિયા માટે બેંકને આવશ્યક હોય એવી માહિતીની સંપૂર્ણ વિગતો અંગે સલાહ આપશે.

ગ્રાહક લાગુ થવા પાત્ર એપ સ્ટોર્સ પરથી ડીબીએસ બેંક એપ્લિકેશન દ્વારા ડિજિટલ ડાઉનલોડ કરીને અને બેંકને બાયોમેટ્રિક પ્રમાણીકરણ પૂરું પાડીને વિડિયો આધારિત ગ્રાહક ઓળખ પ્રક્રિયા (વી-સીઆઇપી) મારફતે ડિજિટલ બચત બેંક ખાતું પણ ખોલાવી શકે છે. ગ્રાહક સમયાંતરે બેંક દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતી અન્ય બેંકિંગ પ્રોડક્ટ સેવાઓ પણ પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને તેઓ ડીબીએસ મોબાઇલ દ્વારા ડિજિટલ અને ઇન્ટરનેટ બેંકિંગ પ્લેટફોર્મ્સ પર ઉપલબ્ધ છે.

બેંક પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ (મેઇન્ટેનન્સ ઓફ રેકોર્ડ્સ) નિયમો, 2005ની જોગવાઈઓ અનુસાર સીઇઆરએસએઆઇ (સીકેવાયસીઆર) સાથે નવા વ્યક્તિગત ખાતાઓને લગતા પીઓએ અને પીઓઆઇની સાથે ગ્રાહક કેવાયસી ડેટા અપલોડ કરશે. બેંક સીકેવાયસી નંબર અથવા પીઆઇડી વિગતોને આધારે સીઇઆરએસએઆઇ (સીકેવાયસીઆર)માંથી પીઓએ અને પીઓઆઇની સાથે ગ્રાહકના કેવાયસી ડેટા પણ ડાઉનલોડ કરી શકે છે.

બેંક પોતાની મનસૂઝી પર કોઈ પણ ખાતું ખોલવા અને બેંક દ્વારા સમયાંતરે નિર્ધારિત કરે એવી શરતો પર ખોલવાનો અધિકાર અનામત રાખે છે.

2. ડિપોઝિટ ખાતાઓના પ્રકાર- ડિપોઝિટ પ્રોડક્ટ્સને નીચેના પ્રકારોમાં વ્યાપકપણે વર્ગીકૃત કરી શકાય છે:

2.1 બચત બેંક ખાતું – પાત્ર વ્યક્તિ/વ્યક્તિઓ અને અમુક સંસ્થાઓ/એજન્સીઓ દ્વારા સમાયંતરે ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા સલાહ આપ્યા પ્રમાણે ખોલાવી શકાય છે. આમાં એચયુએફ (હિંદુ અનડિવાઇડેડ ફેમિલિ)નો પણ સમાવેશ થાય છે, જેઓ નિવાસી/એનઆરઓ બચત ખાતું ખોલાવી શકે છે. ડીબીઆઇએલ બહુવિધ પ્રકારનું બચત ખાતું ઓફર કરે છે, જેની વિગતો આ દસ્તાવેજમાં આગળ આપવામાં આવી છે.

પ્રચલિત બચત ખાતાના વ્યાજદર બેંકની વેબસાઇટ પર અપડેટ કરવામાં આવશે. બચત ડિપોઝિટ પરનું વ્યાજ ત્રિમાસિક ધોરણે ક્રેડિટ કરવામાં આવે છે.

વ્યક્તિગત ખાતાઓ ગ્રાહકો દ્વારા તેમના પોતાનાં નામમાં (સિંગલ નામ) અથવા અન્યોની સાથે (સંયુક્ત ખાતું) સંયુક્ત રીતે ખોલી શકાય છે. જોકે, ડિજિટલ બચત ખાતું સિંગલ ખોલવામાં આવશે.

એક કરતા વધુ વ્યક્તિ સાથે ખોલવામાં આવતું સંયુક્ત ખાતું ગ્રાહક દ્વારા નિર્દિષ્ટ સહી આદેશને આધારે એક કરતા વધુ વ્યક્તિ દ્વારા એક વ્યક્તિ દ્વારા અથવા સંયુક્ત રીતે સંચાલિત થઈ શકે છે. ખાતાનાં સંચાલન માટે સહીનો આદેશ તમામ ખાતા ધારકોની સંમતિથી સુધારી શકાય છે. એનઆરઆઇના નજીકના સંબંધીને પૂરી કરવામાં આવતી લાગુ થવા પાત્ર નિયમનકારી શરતોને આધિન “કોઈ એક અથવા સર્વાઈવર”ને આધારે નિવાસી ખાતા ધારક સાથે સંયુક્ત ધારક તરીકે પ્રવર્તમાન/નવા નિવાસી ખાતામાં સામેલ કરી શકાય છે. એનઆરઆઇ/એનઆરઓ સંયુક્ત ખાતાઓના કિસ્સામાં સ્થાનિક નજીકના સંબંધીને પૂરી કરવામાં આવતી લાગુ થવા પાત્ર નિયમનકારી શરતોને આધિન “ફોર્મર અથવા સર્વાઈવર”ને આધારે નિવાસી સાથે સંયુક્ત ધારક તરીકે પ્રવર્તમાન/નવા નિવાસી બેંક ખાતામાં સામેલ કરી શકાય છે. નાણાકીય વર્ષમાં 182 દિવસ કે તેથી વધુ સમય સુધી ભારતમાં રહ્યા હોય એવા પીઆઇઓ/ઓસીઆઇ કાર્ડ ધારકો પ્રક્રિયા અનુસાર આવશ્યક કેવાયસી દસ્તાવેજો પૂરા પાડીને નિવાસી બચત ખાતું ખોલી શકે છે. ગ્રાહકોની નિવાસની સ્થિતિને આધારે સમયાંતરે ડ્યુ ડિલિજન્સ બેંક દ્વારા હાથ ધરવામાં આવશે.

આધાર આધારિત ડિજિટલ ખાતું બાયોમેટ્રિક અથવા ઓટીપી-આધારિત ઇ-કેવાયસી પ્રમાણીકરણ મારફતે ખોલી શકાય છે, જે ગ્રાહકો ભારતના નાગરિક અથવા નિવાસી હોવાની શરતને આધિન છે. એ નોંધનીય છે કે આધાર નંબર ગ્રાહક દ્વારા સ્વૈચ્છિક રીતે પૂરા પાડવામાં આવશે.

કેવાયસી અંગેના આરબીઆઇના માસ્ટર નિર્દેશો અનુસાર ઓટીપી-આધારિત ખાતાઓમાં વ્યવહાર અને બેલેન્સ મર્યાદાઓનું પાલન કરવું; ખોલવાના એક મહિનાની અંદર સંપૂર્ણ કેવાયસી પૂર્ણ કરવું સામેલ છે, આમ કરવામાં નિષ્ફળ જવાથી ખાતું બંધ થશે.

કેવાયસી અંગેના આરબીઆઇના માસ્ટર નિર્દેશો અનુસાર બેંક ગ્રાહકનાં બેંક ખાતા અથવા રિ-કેવાયસી ખોલી શકે છે અથવા વિડિયો આધારિત ગ્રાહક ઓળખ પ્રક્રિયાનાં માધ્યમો દ્વારા ઓટીપી આધારિત નોન ડ્રેસથી ડ્રેસ ખાતાને અપગ્રેડ કરી શકે છે.

2.1.1 બેંક સેવિંગ્સ બેંક ડિપોઝિટ એકાઉન્ટ (બીએસબીડીએ):

“બેંક સેવિંગ્સ બેંક ડિપોઝિટ એકાઉન્ટ”નો અર્થ શ્રેષ્ઠ નાણાકીય સમાવશે માટે ખોલવામાં આવતું ડિમાન્ડ ડિપોઝિટ ખાતું થાય છે. આવા ખાતાઓ નો ચોર કસ્ટમર (કેવાયસી)/એન્ટિ-મની લોન્ડરિંગ (એએમએલ) ધોરણો અંગેની આરબીઆઇની સૂચનાઓને આધિન છે. જો આવું ખાતું સરળ કેવાયસી ધોરણોને આધારે અથવા કેવાયસી વિના ખોલવામાં આવે તો ખાતાને વધારાની રીતે ‘સ્મોલ એકાઉન્ટ’ તરીકે ગણવામાં આવશે.

ખાતાની વિશેષતાઓ – પ્રોડક્ટની વિગતો બેંકની વેબસાઇટ પર ઉપલબ્ધ છે

- નિષ્ક્રિય બીએસબીડીએ ખાતાના બિન-સંચાલન/સક્રિયતા માટે કોઈ શુલ્ક લાદવામાં આવતા નથી

કેવાયસી

- બીએસબીડીએ ખાતું સમયાંતરે સુધારો કર્યા પ્રમાણે આરબીઆઇની બેંકનાં ખાતાઓ ખોલવા માટે કેવાયસી/એએમએલ અંગેની સૂચનાઓને આધિન છે.
- બીએસબીડીએ ખોલતી વખતે અમે સંપૂર્ણ કેવાયસી દસ્તાવેજો પ્રાપ્ત કરીએ છીએ, જેવા કે આરબીઆઇ માસ્ટર નિર્દેશ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજો (ઓવીડી) અથવા ડીઝ ઓવીડી.

‘સ્મોલ એકાઉન્ટ’

કેવાયસી તરીકે સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજ (ઓવીડી) ધરાવતા ન હોય અને બેંક ખાતું ખોલવાની ઇચ્છા ધરાવતા હોય એવા વ્યક્તિગત ગ્રાહક ‘સ્મોલ એકાઉન્ટ’ ખોલાવી શકશે, જે નીચેની બાબતોને આધિન છે:

- બેંક ગ્રાહકના સ્વ-પ્રમાણિત ફોટોગ્રાફ પ્રાપ્ત કરશે.
- બેંકના શાખાના નિયુક્ત અધિકારી તેમની સહી હેઠળ પ્રમાણિત કરે છે કે ખાતું ખોલાવતી વ્યક્તિએ તેમની હાજરીમાં તેમની સહી અથવા અંગુઠાનું નિશાન લગાવ્યું છે.
- વ્યવહારની મંજૂરી આપવામાં આવે તે પહેલા આવા ખાતાઓમાં કુલ વ્યવહારો અને બેલેન્સની આવશ્યકતાઓ અંગે નિર્ધારિત માસિક અને વાર્ષિક મર્યાદાઓનું ઉલ્લંઘન નહીં કરવામાં આવે.
- વિદેશી ઇનવર્ડ રેમિટન્સિસની આ ખાતાઓમાં મંજૂરી આપવામાં નહીં આવે.
- ખાતું શરૂઆતમાં બાર મહિનાની અવધિ માટે કાર્યરત રહેશે, જે વધુ બાર મહિનાની અવધિ માટે લંબાવવામાં આવી શકે છે, જે ખાતાધારક અરજી કરે છે અને ઉલ્લેખિત ખાતું ખોલ્યાના પ્રથમ બાર મહિના દરમિયાન કોઈ પણ ઓવીડી માટે અરજી કરી હોવાનો પુરાવો રજૂ કરે તેને આધિન છે.
- સમગ્ર છૂટની જોગવાઈઓની ચોવીસ મહિના પછી સમીક્ષા કરવામાં આવશે. જો ઓવીડી ચોવીસ મહિનાની અંદર રજૂ કરવામાં ન આવે તો ખાતું કુલ ફીઝ હેઠળ મૂકવામાં આવશે અને વધુ કોઈ વ્યવહારની મંજૂરી નહીં હોય.

અન્ય મહત્વપૂર્ણ મુદ્દાઓ

- નિયમનકારી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર બીએસબીડીએના ધારકો ડીબીઆઇએલ સાથે અન્ય કોઈ બચત ખાતું ખોલવા માટે લાયક ઠરતા નથી.
- જો ગ્રાહક ડીબીઆઇએલ સાથે અન્ય કોઈ પ્રવર્તમાન બચત ખાતું (ખાતાઓ) ધરાવતા હોય તો ગ્રાહકે બીએસબીડીએ ખોલ્યાના 30 દિવસની અંદર આલું ખાતું (ખાતાઓ) બંધ કરવાના હોય છે.
- બેંક જો આલું ખાતું (ખાતાઓ) બીએસબીડીએ ખોલ્યાના 30 દિવસની અંદર ગ્રાહક દ્વારા બંધ કરવામાં ન આવે તો નિયમનકારી માર્ગદર્શિકાઓ હેઠળ લાગુ કર્યા પ્રમાણે અન્ય બચત ખાતું (ખાતાઓ) (જો કોઈ હોય તો) બંધ કરવાનો અધિકાર અનામત રાખે છે.
- વ્યક્તિ માત્ર એક બીએસબીડીએ ખાતું ધરાવી શકે છે.

2.2 ચાલુ ખાતું – વ્યક્તિઓ, સોલ પ્રોપ્રિએટરશીપ્સ/ભાગીદાર કંપનીઓ/ખાનગી અને પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીઓ/એચયુએફ/સોસાયટીઝ/ટ્રસ્ટ્સ વગેરે દ્વારા ખોલી શકાય છે. ચાલુ ખાતાઓમાં રાખવામાં આવેલી ડિપોઝિટ્સ પર કોઈ વ્યાજ ચુકવવામાં આવશે નહીં.

2.3 ફોરેઇન કરન્સી ખાતું - નિવાસી ભારતીય ગ્રાહક દ્વારા આરબીઆઇ દ્વારા નિર્દિષ્ટ વ્યવહારો માટે ખોલી શકાય છે.

2.4 સ્પેશિયલ રૂપી ખાતાઓ – આરબીઆઇ દ્વારા નિર્દિષ્ટ નિર્ધારિત નિયમનો અનુસાર ભારતમાં નિવાસી ન હોય એવી વિદેશી વ્યક્તિ દ્વારા ખોલી શકાય છે

2.5 ફિક્સ ડિપોઝિટ – આ નિર્દિષ્ટ અવધિ અને રકમ માટે બુક કરવામાં આવતી સિંગલ ડિપોઝિટ છે. ડિપોઝિટને બચત/ચાલુ ખાતામાં લિંક કરી શકાય છે અથવા સ્ટેન્ડએલોન બુક કરી શકાય છે.

ફિક્સ ડિપોઝિટ શાખાઓ ખાતે અથવા ઓનલાઇન બેંકિંગ મારફતે ડિજિટલી ડિપોઝિટ પ્લેસમેન્ટ વિનંતી કરીને વ્યક્તિઓ/સોલ પ્રોપ્રિએટરશીપ્સ/ભાગીદાર કંપનીઓ/ખાનગી અને પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીઓ/એચયુએફ/સોસાયટીઝ/ટ્રસ્ટ્સ વગેરે દ્વારા ખોલી શકાય છે. ગ્રાહકો ડિપોઝિટ બુક કરતી વખતે નીચેમાંથી પસંદ કરવાનો વિકલ્પ ધરાવશે

અવધિ: લઘુત્તમ 7 દિવસથી શરૂ થાય છે (ડિજિટલ મોબાઇલ/ઇન્ટરનેટ બેંકિંગ પ્લેટફોર્મ મારફતે બુક કરવામાં આવતી ડિપોઝિટ્સ માટે લઘુત્તમ અવધિ 90 દિવસની છે. ઓછી અવધિ માટે ગ્રાહક શાખા મારફતે ડિપોઝિટ બુક કરી શકે છે)

રકમ: ફોર્મમાં વ્યાખ્યાયિત કર્યા પ્રમાણે લઘુત્તમ રકમથી શરૂ થાય છે

વ્યાજ: ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ/સાદું વ્યાજ/ત્રિમાસિક ચુકવણી અથવા માસિક ચુકવણી

પાકતી મુદત: મુખ્ય રકમ અને વ્યાજનું રિન્યુઅલ (ઓટો-રિન્યુઅલ)/માત્ર મુખ્ય રકમનું ઓટોમેટિક રિન્યુઅલ અને લિંક કરેલા બેંક ખાતામાં વ્યાજ જમા થશે/સંપૂર્ણ રકમ (મુખ્ય અને વ્યાજ સહિત) લિંક કરેલા ખાતામાં જમા થશે/ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ જારી થાય છે/એનઇચેફટી/આરટીજીએસ/આઇએમપીએસ/યુપીઆઇ મારફતે ઇલેક્ટ્રોનિક રેમિટન્સિસ (ડિજિટલ મોબાઇલ બેંકિંગ પ્લેટફોર્મ મારફતે બુક કરેલી ફિક્સ ડિપોઝિટ્સ માટે લાગુ થવા પાત્ર નથી).

ઉપર ઉલ્લેખ કરેલી વ્યાપક કેટેગરીની અંદર બેંક વિશિષ્ટ લક્ષ્યાંકિત ગ્રાહક સેગમેન્ટ્સ માટે નોન-કોલેબલ ડિપોઝિટ્સ, બેન્ચમાર્ક લિંકડ ફ્લોટિંગ રેટ ડિપોઝિટ્સ વગેરે જેવી વિશિષ્ટ વિશેષતાઓ ધરાવતી પ્રોડક્ટ્સ રજૂ કરી શકે છે.

2.6 રિકરિંગ ડિપોઝિટ – એવી વ્યક્તિઓ માટે છે જેઓ વળતરના નિશ્ચિત દર માટે માસિક ધોરણે નાણાંની વિશિષ્ટ રકમ રોકાણ કરવા માગે છે. પાકતી મુદતની તારીખે/પ્રિકલોઝર વખતે ગ્રાહક મુખ્ય રકમ તેમ જ તે અવધિ દરમિયાન ઉપાજિત કરેલું વ્યાજ પણ પ્રાપ્ત કરશે.

2.7 બિન-નિવાસી ભારતીયો અને ભારતીય મૂળની વ્યક્તિઓ (પીઆઇઓ)ને ડિપોઝિટ માટે, બેંક – બિન-નિવાસી (એનઆરઆઇ) અને ભારતીય મૂળની વ્યક્તિઓ (પીઆઇઓ)ને એફસીએનઆર (બી) ડિપોઝિટ, એનઆરઆઇ ડિપોઝિટ્સ અને એનઆરઓ ડિપોઝિટ્સ ઓફર કરે છે.

- એનઆરઇ/એનઆરઓ ડિપોઝિટ્સ માટે વ્યાજદર તુલનાત્મક સ્થાનિક રૂપી ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પર બેંકો દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતા દર કરતા ઊંચા નહીં હોય.
- બેંક એનઆરઇ સેવિંગ્સ ડિપોઝિટ્સ સામે કોઇ પણ પ્રકારના લિએનને પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે ચિહ્નિત નહીં કરે.
- બેંક દ્વારા નિર્ધારિત કર્યા પ્રમાણે બેંકના પોતાના સ્ટાફ અથવા વરિષ્ઠ નાગરિકો (જો કોઇ હોય તો)નાં ખાતા પર ડિપોઝિટ્સ પરના વધારાના વ્યાજદરના લાભ એનઆરઇ અને એનઆરઓ ડિપોઝિટ્સ પર ઉપલબ્ધ નહીં હોય.
- આ નીતિ માત્ર ડીબીએસ બેંક ઈન્ડિયા લિમિટેડ દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતી ડિપોઝિટ્સ પર લાગુ થાય છે.

મંજૂર કરેલા ડેબિટ/ક્રેડિટ્સ, ડિપોઝિટ્સની અવધિ, ડિપોઝિટ્સના વ્યાજદર, પાકતી મુદત પહેલાનાં વિદ્રોવલ, નિવાસી સ્થિતિમાં ફેરફાર પર નિવાસીમાં રૂપાંતરણ અને ખાતાની કામગીરીઓ, નોમિનેશન સુવિધા, મૃતક ખાતાની કામગીરીઓ વગેરેને આરબીઆઇના માસ્ટર નિર્દેશ – ડિપોઝિટ્સ પરના વ્યાજદર તથા ડિપોઝિટ્સ અને ખાતાઓ પરના માસ્ટર નિર્દેશમાં નિર્ધારિત આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ છે.

એફસીએનઆર (બી) યોજના હેઠળની ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પરના વ્યાજદર માત્ર નીચેના એક કે વધુ કારણોને પગલે બદલાય છે:

- ડિપોઝિટ્સની અવધિ: એફસીએનઆર (બી) યોજના હેઠળ ટર્મ ડિપોઝિટ્સની પાકતી મુદતની અવધિ નીચે પ્રમાણે છે:
  - એક વર્ષ અને વધુ, પરંતુ બે વર્ષ કરતા ઓછી
  - બે વર્ષ અને વધુ, પરંતુ ત્રણ વર્ષ કરતા ઓછી
  - ત્રણ વર્ષ અને વધુ, પરંતુ ચાર વર્ષ કરતા ઓછી
  - માત્ર પાંચ વર્ષ
- ડિપોઝિટ્સનું કદ: ડીબીએસ પોતાની મનસૂઝી પર ચલણ-પ્રમાણેનું લઘુત્તમ પ્રમાણ નિર્ધારિત કરે છે, જેના પર વ્યાજના જુદા જુદા દર ઓફર કરવામાં આવે છે
- એફસીએનઆર (બી) માટે વ્યાજની ચુકવણીઓ બે દશાંશ સ્થાનો સુધી પૂર્ણાંકિત કરવામાં આવે છે.

વ્યાજના દરો માટે ઉચ્ચત્તમ દરો સમયાંતરે પ્રચલિત નિયમનકારી માર્ગદર્શિકાઓને આધારે હશે.

2.8 રેસિડેન્ટ ફોરેઇન કરન્સી એકાઉન્ટ્સ યોજના – એફઆરસી ડિપોઝિટ્સ કાયમી ધોરણે ભારતમાં પાછા આવતા બિન નિવાસી ભારતીયો/પીઆઇઓ માટે લાગુ થવા પાત્ર છે, જ્યાં તેમની સ્થિતિ બિન-નિવાસીથી નિવાસીમાં બદલાય છે. બેંક એસેટ્સ એન્ડ લાયબિલિટીઝ કમિટી (એએલસીઓ) દ્વારા માન્ય ડિપોઝિટ્સ પર વ્યાજદરો અનુસાર રેસિડેન્ટ ફોરેઇન કરન્સી એકાઉન્ટ યોજના (જો લાયક હોય તો) હેઠળ તેના દ્વારા સ્વીકારેલા નાણાંની ડિપોઝિટ્સ પર વ્યાજને નિર્ધારિત કરશે અથવા તેના દ્વારા રિન્યુ કરવામાં આવશે. નોન-રેસિડેન્ટ એક્સટર્નલ (એનઆરઇ) ખાતા અને/અથવા ફોરેઇન કરન્સી નોન-રેસિડેન્ટ બેંક [એફસીએનઆર (બી)]માં બેલેન્સિસ જ્યારે બિન-નિવાસી ભારતીય (એનઆરઆઇ)ની નિવાસી સ્થિતિમાંથી નિવાસીમાં બદલાય ત્યારે ખાતાધારાકના વિકલ્પે આરએફસી ખાતા (જો લાયક હોય તો)માં જમા કરી શકાય છે.

2.9 ટર્મ ડિપોઝિટ સામે ઓવરડ્રાફ્ટ/ડિપોઝિટ લોન - ગ્રાહક આવશ્યક જામીનગીરી દસ્તાવેજોનાં અમલ કરવા પર ડિપોઝિટર દ્વારા યોગ્ય રીતે ડિસ્ચાર્જ કરેલી ટર્મ ડિપોઝિટ સામે ઓવરડ્રાફ્ટ સુવિધા/ડિપોઝિટ માટે વિનંતી કરી શકે છે. આરઓઆઇ, અવધિ વગેરે સંબંધિત માર્ગદર્શિકાઓ બેંક દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવશે, જે સમયાંતરે જારી કરેલી નિયમનકારી માર્ગદર્શિકાઓ અને બેંકની ક્રેડિટ નીતિ અનુસાર હશે. જો ડિપોઝિટની પાકતી મુદતે આવક ઉપાર્જિત/ડેબિટ થયેલા વ્યાજની સાથે ઉપલબ્ધ કરેલી લોન હેઠળ ફરજોને પૂરી કરવા માટે પૂરતી હોય તો બેંક પતાવટના અધિકારનો ઉપયોગ કરશે અને ડિપોઝિટરને યોગ્ય સૂચના હેઠળ ડિપોઝિટ અને ઉપાર્જિત/ડેબિટ કરેલા વ્યાજ બંનેને બંધ કરશે.

3. વ્યાજની ચુકવણી - વ્યાજ લિંક કરેલા બચત/ચાલુ ખાતામાં અથવા સમયાંતરે ભારતીય રિઝર્વ બેંકના નિર્દેશ અનુસાર બેંક દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરેલા દરે ગ્રાહક દ્વારા નિર્દિષ્ટ પાકતી મુદતની સૂચનાઓ

અનુસાર ક્રેડિટ કરવામાં આવશે. બેંક સમયાંતરે ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા જારી કરેલી સામાન્ય માર્ગદર્શિકાઓની અંદર ટર્મ ડિપોઝિટના વ્યાજદર નિર્ધારિત કરે છે. નિયમનકાર દ્વારા મંજૂર કરેલી ગ્રાહક કેટેગરીઝ જેવી કે ડીબીએસ સ્ટાફ અને વરિષ્ઠ નાગરિકો, પરંતુ તેને મર્યાદિત નહીં, તેમના માટે બેંક સમયાંતરે પોતાની મનસૂઝી પર સામાન્ય બેંક દરથી વધુ વર્ષદીઠ એક ટકાથી વધુ ન હોય એવા દરે વધારાના વ્યાજને મંજૂર કરી શકે છે. આ માત્ર રેક રેટ ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ્સ અને રિકરિંગ ડિપોઝિટ્સ માટે લાગુ થવા પાત્ર હશે.

ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પર વ્યાજની ગણતરી ત્રિમાસિક અંતરાલે કરવામાં આવશે અને ડિપોઝિટ્સની અવધિને આધારે બેંક દ્વારા નિર્ધારિત દરે ચુકવવામાં આવશે.

માસિક ડિપોઝિટ યોજનાના કિસ્સામાં વ્યાજની ગણતરી ત્રિમાસિક ધોરણે કરવામાં આવશે અને ડિસ્કાઉન્ટેડ મૂલ્ય પર માસિક ધોરણે ચુકવવામાં આવશે. વ્યાજની ચુકવણીઓ નજીકના રૂપિયા સુધી પૂર્ણાકિત કરવામાં આવશે.

ડિપોઝિટ બુકિંગના 7 દિવસની અંદર પાકતી મુદત પહેલા બંધ કરવામાં આવે એવા કિસ્સામાં કોઈ વ્યાજ ચુકવવામાં નહીં આવે.

ઈન્ડિયન બેંક્સ એસોસિએશન (આઇબીએ)ની બેંકિંગ પ્રથાઓની સંહિતા સભ્ય બેંકો દ્વારા સમાનરૂપે અપનાવવા માટે આઇબીએ દ્વારા જારી કરવામાં આવી છે. કોડ લઘુત્તમ ધોરણો સ્થાપીને સારી બેંકિંગ પ્રથાઓને પ્રોત્સાહિત કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે, જે સભ્ય બેંકોએ ગ્રાહકો સાથે તેમના વ્યવહારમાં અનુસરવી જોઇએ.

આઇબીએ સ્થાનિક ટર્મ ડિપોઝિટ પર વ્યાજની ગણતરીના ઉદ્દેશ માટે ત્રણ મહિનાથી ઓછા સમયમાં પુનઃચુકવવા પાત્ર ડિપોઝિટ્સ પર અથવા ટર્મિનલ ત્રિમાસિક ગાળો અપૂર્ણ હોય ત્યાં વ્યાજ વાસ્તવિક દિવસોની સંખ્યા માટે સમપ્રમાણ રીતે ચુકવવા જોઇએ. બેંક ડિપોઝિટ્સ માટે ઉપર ઉલ્લેખિત વ્યાજની ગણતરી માટે અનુસરે છે. ઉદાહરણ: જો ડિપોઝિટ 7 મહિનાની અવધિ માટે હોય તો વ્યાજ 2 ત્રિમાસિક ગાળા માટે ચુકવવામાં આવશે અને શેષ વ્યાજ દિવસોની સંખ્યાને આધારે ચુકવવામાં આવશે.

આ ગણતરીના ઉદ્દેશ માટે વર્ષમાં દિવસોની સંખ્યા લીપ વર્ષમાં 366 દિવસ તરીકે અને અન્ય વર્ષોમાં 365 દિવસ તરીકે ગણવામાં આવશે.

બેંક વ્યાજની રકમ/વેરાની જવાબદારીની ગણતરી કરતી વખતે તમામ શાખાઓમાં રાખેલી તમામ એફડીને એક સીઆઇએફ હેઠળ ગણશે.

બેંક હંમેશાં ગ્રાહકો પાસેથી ટર્મ ડિપોઝિટની પાકતી મુદતની સૂચનાઓ લે છે અને તેની ગેરહાજરી અથવા ઓવરડ્યુ થતી ડિપોઝિટ્સની ઘટનામાં બચત ખાતામાં લાગુ થવા પાત્ર વ્યાજદર પ્રવર્તમાન નિયમનકારી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર લાગુ થશે.

ઈન્ડિયન બેંક્સ એસોસિએશન દ્વારા સલાહ આપ્યા પ્રમાણે ફોર્મ્યુલેટ અને પરંપરાઓ અનુસાર ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પર વ્યાજની ગણતરી કરે છે.

ટર્મ “બલ્ક ડિપોઝિટ” રૂપિયા 2 કરોડ (વિદેશી ચલણની રકમને સમાન) અને ઉપરની સિંગલ રૂપી ટર્મ ડિપોઝિટ્સ/એફસીએનઆર (બી) માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે. બેંકો રૂ. 2 કરોડ અને તેથી વધુની બલ્ક ડિપોઝિટ્સ માટે સમાન પાકતી મુદતની ડિપોઝિટ્સ માટે જુદા જુદા વ્યાજદર ઓફર કરી શકે છે.

રૂપિયા 2 કરોડથી ઓછી ડિપોઝિટ્સ માટે સમાન દર સમાન પાકતી મુદતની ડિપોઝિટ્સ માટે લાગુ થશે એટલે કે દરોને કાર્ડ કરવામાં આવશે. રૂપી ટર્મ ડિપોઝિટ્સ સ્થાનિક ટર્મ ડિપોઝિટ્સ તેમ જ એનઆરઓ અને એનઆરઇ ખાતાઓ હેઠળની ટર્મ ડિપોઝિટ્સ સામેલ કરશે.

રૂપિયા 2 કરોડથી ઓછી ડિપોઝિટ્સ માટેના કાર્ડ દરોની સમયાંતરે સમીક્ષા કરવામાં આવશે અને મંજૂરી માટે એએલસીઓને આવશ્યક ફેરફારોની ભલામણ કરવામાં આવશે. બલ્ક ડિપોઝિટ્સ માટેના જુદા જુદા દરો એસેટ/લાયોબિલિટીની આવશ્યકતાઓને આધારે નિર્ધારિત કરવામાં આવશે અને સમાન દરો સમાન રકમ તથા અવધિની થાપણો માટે લાગુ થશે.

ડિપોઝિટ્સ પરના વ્યાજદર શાખાનાં પરિસરોમાં પ્રમુખ રીતે પ્રદર્શિત કરવામાં આવશે. ડિપોઝિટ યોજનાઓ અને અન્ય સંબંધિત સેવાઓ અંગે જો કોઈ ફેરફાર હોય તો તેની પણ શાખાનાં પરિસરોમાં અને બેંકની વેબસાઇટ પર પ્રમુખ રીતે પ્રદર્શિત કરીને સ્પષ્ટપણે જાણ કરવામાં આવશે.

જો એનઆરઇ ખાતાધારક તાત્કાલિક ધોરણે ભારતમાં પરત ફરે છે અને એનઆરઇ ટર્મ ડિપોઝિટને રેસિડેન્ટ ફોરેઇન કરન્સી એકાઉન્ટ (આરએફસી)નાં રૂપાંતરણ માટે વ્યાજ નીચે પ્રમાણે ચુકવવામાં આવશે:

- i) જો એનઆરઇ ડિપોઝિટ એક વર્ષની લઘુત્તમ અવધિ માટે ચાલ્યું ન હોય તો વ્યાજ આરએફસી ખાતાઓમાં રાખેલી બચત ડિપોઝિટ્સ પર ચુકવવા પાત્ર દરથી વધુ ન હોય એવા દરે ચુકવવામાં આવશે.
- ii) અન્ય તમામ કિસ્સાઓમાં વ્યાજ કરારાત્મક દરે ચુકવવામાં આવશે.

જો આવી એનઆરઇ ડિપોઝિટ 1 વર્ષની લઘુત્તમ અવધિ માટે ચાલી ન હોય તો બેંક તેની મનસૂઝી પર એફઆરસી ખાતાઓમાં રહેલી બચત ડિપોઝિટ્સ પર ચુકવવા પાત્ર દરથી વધુ ન હોય એવા દરે વ્યાજની ચુકવણી કરી શકે છે, જે આવા રૂપાંતરણ માટે તાત્કાલિક ધોરણે ભારતમાં પરત ફરેલા એનઆરઇ ખાતાધારક દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતીને આધિન છે.

રજાઓ પર પાકતી ડિપોઝિટ્સ આગામી કાર્યના દિવસે આપમેળે પરિપક્વ બનશે અને ગ્રાહક આરંભિક ડિપોઝિટ બુકિંગના દરે વધારાના દિવસે/દિવસો માટે વ્યાજની આવક ઉપાર્જિત કરશે.

ડિપોઝિટ મૂકવાના સમયે ગ્રાહકો ડિપોઝિટ ખાતાનાં કલોઝર અથવા પાકતી મુદતની તારીખે વધારાની અવધિ માટે ડિપોઝિટનાં રિન્યુઅલ સંબંધિત સૂચનાઓ આપી શકે છે.

ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પર પાકતી મુદતની સૂચનાઓની ગેરહાજરીમાં વ્યક્તિ/એચયુએફ/ટ્રસ્ટ/સોસાયટીના કિસ્સામાં ડીબીએસ બેંક ઇન્ડિયા લિમિટેડ પાકતી મુદતની તારીખના સંબંધમાં એડવાન્સમાં ડિપોઝિટરને જાણ કરશે અને બેંક પ્રચલિત વ્યાજદરે મૂળ ડિપોઝિટ તરીકે સમાન અવધિ માટે ડિપોઝિટને રિન્યુ કરશે. અન્ય માટે બેંક ગ્રાહકનાં બચત/ચાલુ ખાતામાં પાકતી મુદતની રકમ ક્રેડિટ કરશે. ગ્રાહક અમારી સાથે બચત/ચાલુ ખાતા ધરાવતા ન હોય એવા કિસ્સામાં અમે ગ્રાહક પાસેથી વધુ સૂચનાઓ ન મળે ત્યાં સુધી પાકતી મુદતની રકમ અમારી પાસે રાખીશું અને આવી ઓવરડ્યુ ડિપોઝિટ્સ પરનું વ્યાજ સમાયંતરે નિયમનો દ્વારા નિયંત્રિત કર્યા પ્રમાણે ચુકવવામાં આવશે.

જો વ્યક્તિ પાસે રહેલી તમામ ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પર ચુકવેલું/ચુકવવા પાત્ર કુલ વ્યાજ આવકવેરા કાયદા અને સમયાંતરે જારી કરેલી સીબીડીડી (સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ડાઇરેક્ટ ટેક્સેશન)ની માર્ગદર્શિકાઓ હેઠળ નિર્દિષ્ટ રકમથી વધે તો બેંક ટેક્સ એટ સોર્સ ડિડક્ટ કરવાની વૈધાનિક ફરજ ધરાવે છે. બેંક ત્રિમાસિક

ધોરણે કપાતા વેરા માટે ટેક્સ ડિડક્શન સર્ટિફિકેટ (ટીડીએસ સર્ટિફિકેટ) જારી કરશે. ટીડીએસમાંથી છૂટ મેળવવા પાત્ર હોય એવા ડિપોઝિટર દરેક નાણાકીય વર્ષની શરૂઆતમાં ફોર્મ 15જી/એચ ફોર્મમાં ઘોષણાં રજૂ કરી શકે છે. નિયમન અનુસાર લાગુ થવા પાત્ર ટીડીએસ દરો સમયાંતરે લાગુ થવા પાત્ર હશે.

એફસીએનઆર(બી) ડિપોઝિટ્સ માટે વ્યાજની ચુકવણી:

(એ) યોજના હેઠળ સ્વીકરવામાં આવતી ડિપોઝિટ્સ પર વ્યાજ 360 દિવસથી એક વર્ષને આધારે ગણતરી કરવામાં આવે છે.

(બી) વ્યાજની ગણતરી અને ચુકવણી પ્રત્યેક 180 દિવસના અંતરાયે અને ત્યાર પછી શેષ વાસ્તવિક દિવસની સંખ્યા માટે કરવામાં આવે છે.

તે એ શરતને આધિન છે કે ચક્રવૃદ્ધિની અસર સાથે પાકતી મુદત વ્યાજ પ્રાપ્ત કરવાનો વિકલ્પ ડિપોઝિટર પાસે રહેશે.

કાયમી સ્થાયી થવા માટે ભારત પરત ફરતા ભારતીય રાષ્ટ્રીયતા ધરાવતા/મૂળની વ્યક્તિઓની એફસીએનઆર (બી) ડિપોઝિટ્સ કરારાત્મક વ્યાજદરે પાકતી મુદત સુધી જારી રહેશે, જે નીચેની શરતોને આધિન છે:

એ) એફસીએનઆર(બી) ડિપોઝિટ્સને લાગુ થવા પાત્ર વ્યાજદર જારી રહેશે.

બી) આવી ડિપોઝિટ્સ ખાતાધારક ભારતમાં પરત ફરે તે તારીખથી નિવાસી ડિપોઝિટ્સ તરીકે ગણવામાં આવશે.

સી) આવી એફસીએનઆર (બી) ડિપોઝિટ્સનાં પાકતી મુદતનાં વિડ્રોવલ યોજનાની દંડાત્મક જોગવાઈઓને આધિન હશે.

ડી) પાકતી મુદતે એફસીએનઆર (બી) ડિપોઝિટ્સ ખાતાધારકના વિકલ્પે રેસિડેન્ટ રૂપી ડિપોઝિટ ખાતા અથવા આરએફસી ખાતા (જો લાયક ઠરે તો)માં રૂપાંતરિત થશે.

એફસીએનઆર(બી) ડિપોઝિટ્સનાં રિન્યુઅલ પર વ્યાજની ગણતરી પ્રવર્તમાન પ્રચલિત માર્ગદર્શિકા અનુસાર બેંક દ્વારા થશે.

4. ટર્મ ડિપોઝિટનું પાકતી મુદત પહેલા વિડ્રોવલ – બેંક તેની મનસૂઝી પર ટાઇમ ડિપોઝિટ્સનાં પાકતી મુદત પહેલાનાં વિડ્રોવલનો અધિકાર ધરાવે છે. બેંક જો ડિપોઝિટ વિશેષ યોજના હેઠળ બુક કરવામાં આવી હોય અને તે બચત/ચાલુ ખાતા સાથે લિંક કરેલી હોય માત્ર તો જ ટાઇમ ડિપોઝિટ્સને આંશિક વિડ્રો કરવાની મંજૂરી આપે છે. જો પાકતી મુદત પહેલાનું વિડ્રોવલ મંજૂર કરવામાં આવે તો ડિપોઝિટ પર લાદવામાં આવતા વ્યાજ અને અને દંડની ચુકવણી આરબીઆઇ દ્વારા નિર્ધારિત કરેલી પ્રચલિત શરતો તેમ જ આ સંબંધે બેંક દ્વારા જારી કરેલી માર્ગદર્શિકાઓ કે જેને બેંકની વેબસાઇટ પર સમયાંતરે ઉપલબ્ધ અને અપડેટ કરવામાં આવે છે, તેને અનુસાર મંજૂર કરવામાં આવી શકે છે.

બેંક તમામ ડિપોઝિટર્સ પાસેથી લેખિત/ઓનલાઇન વિનંતી પર તેની પાકતી મુદતની તારીખ પહેલા રેસિડેન્ટ/એનઆરઓ ડિપોઝિટ્સ અને એનઆરઓ/એફસીએનઆર ડિપોઝિટ્સનાં વિડ્રોવલને મંજૂર કરશે.

- પાકતી મુદત પહેલાની રેસિડેન્ટ/એનઆરઓ ટર્મ ડિપોઝિટ્સ પરનું વ્યાજ આવી ડિપોઝિટનાં પ્લેસમેન્ટની તારીખ પર પ્રચલિત દરે અથવા કરારાત્મક દરે, બંનેમાંથી જે નીચા હોય તે દરે આવી ડિપોઝિટ રાખવામાં આવી હોય એવી અવધિ માટે ચુકવવામાં આવશે, જે સમયાંતરે બેંક દ્વારા નિર્ધારિત દંડાત્મક શુલ્કનાં ડિડક્શનને આધિન છે.

- પાકતી મુદત પહેલા વિદ્વે કરેલી એનઆરઇ/એફસીએનઆર ડિપોઝિટ્સ પરનું વ્યાજ જો પાકતી મુદત પહેલા વિદ્વેલ એક વર્ષ પછી કરવામાં આવે માત્ર તો જ ચુકવવામાં આવશે. તેને ધ્યાનમાં રાખીને આવી ડિપોઝિટ રાખવામાં આવી હોય તે અવધિ માટે, આવી ડિપોઝિટનાં પ્લેસમેન્ટની તારીખ પર પ્રચલિત દરે અથવા કરારાત્મક દરે, બંનેમાંથી જે ઓછા હોય તે દરે, સમયાંતરે બેંક દ્વારા નિર્ધારિત દંડાત્મક શુલ્કનાં ડિડક્શનને આધિન છે.
- એફસીએનઆર માટે પાકતી મુદત પહેલા વિદ્વેલ, જો કોઇ હોય તો તેમાંથી ઊભું થતું એક્સચેન્જનું નુકસાન ગ્રાહક દ્વારા વેઠવુ જોઇએ.
- જો ટર્મ ડિપોઝિટ ડિપોઝિટ બુકિંગના 7 દિવસની અંદર પાકતી મુદત પહેલા વિદ્વે/ક્લોઝ કરવામાં આવે તો કોઇ વ્યાજ ચુકવવામાં નહીં આવે.

આ દંડાત્મક શુલ્કનું માળખું (સમયાંતરે બેંક દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કર્યા પ્રમાણે) નીચેની બાબતો માટે લાગુ થવા પાત્ર છે:

- વ્યક્તિગત અને બિન-વ્યક્તિગત ડિપોઝિટ્સ
- કોઇ પણ રકમની એફસીએનઆર ડિપોઝિટ્સ.

દંડાત્મક શુલ્કનાં માળખામાં અને રકમમાં કોઇ ફેરફાર કન્ટ્રી મેનેજમેન્ટ કમિટિ/એએલસીઓ દ્વારા મંજૂરીને આધિન હશે.

રેસિડેન્ટ ફોરેઇન કરન્સી (આરએફસી) ખાતામાં રૂપાંતર માટે એનઆરઇ ટર્મ ડિપોઝિટ્સ (એફસીએનઆર સહિત)નાં પાકતી મુદત પહેલાનાં વિદ્વેલના કિસ્સામાં બેંક પાકતી મુદત પહેલા વિદ્વેલ માટે કોઇ દંડ લાદશે નહીં.

બેંક પોતાની મનસૂઝી પર એફસીએનઆર ડિપોઝિટ્સનાં પાકતી મુદત પહેલાનાં વિદ્વેલ માટે વધારાનો સ્વેપ ખર્ચ લાદી શકે છે. ચુકવવા પાત્ર હોય તેના કરતા વધુ વ્યાજ અગાઉથી ચુકવવાની ઘટનામાં વધારાનું વ્યાજ ડિપોઝિટની રકમમાંથી વસૂલવામાં આવશે. જોકે, એનઆરઇ/એફસીએનઆર ડિપોઝિટ્સ ડિપોઝિટની તારીખ થવા તેના રિન્યુઅલથી 1 (એક) વર્ષની સમાપ્તિ પહેલા પાકતી મુદત પહેલા વિદ્વે કરવામાં આવે એવા કિસ્સામાં કોઇ વ્યાજ ચુકવવામાં નહીં આવે. જોકે, બેંક તેની મનસૂઝી પર ડિપોઝિટ મૂકવાના સમયે લાગુ થવા પાત્ર નિયમો અને શરતો અનુસાર વ્યક્તિઓ, એન્ટિટીઝ અને હિન્દુ અનડિવાઇડેડ ફેમિલિઝ દ્વારા રાખવામાં આવતી મોટી ડિપોઝિટ્સ (2 કરોડ અને તેથી વધુ)નાં પાકતી મુદત પહેલાનાં વિદ્વેલને નામંજૂર કરી શકે છે.

આવા દંડાત્મક શુલ્કની છૂટ આવશ્યક મંજૂરીઓને આધિન હશે

મુત્તક ડિપોઝિટર્સના દાવેદાર/દાવેદારો અથવા સંયુક્ત ખાતાધારકો પાસેથી વિનંતી કરવા પર ટર્મ ડિપોઝિટની રકમનાં વિભાજનના કિસ્સામાં જો ડિપોઝિટની અવધિ અને એકત્રિત રકમમાં કોઇ ફેરફાર ન થાય તો ટર્મ ડિપોઝિટનાં પાકતી મુદત પહેલાનાં વિદ્વેલ માટે કોઇ દંડ લાદવામાં આવશે નહીં

5. વેરાની બચત કરતી ડિપોઝિટ્સ

- કોઇ પણ મૂલ્યવર્ગની ટર્મ ડિપોઝિટની પાકતી મુદતની અવધિ પ્રાપ્તિની તારીખથી પાંચ વર્ષની હશે.
- કોઇ પણ ટર્મ ડિપોઝિટ તેની પ્રાપ્તિની તારીખથી પાંચ વર્ષ પૂર્ણ થાય તે પહેલા એન્કેશ કરવામાં નહીં આવે
- કોઇ લોન વેરાની બચત કરતી ડિપોઝિટ માટે આપવામાં નહીં આવે.

જોકે, સંયુક્ત ધારકના પ્રકારની ડિપોઝિટના કિસ્સામાં ડિપોઝિટના પ્રથમ ધારકનાં મૃત્યુના કિસ્સામાં

ડિપોઝિટના અન્ય ધારક શાખાને અરજી કરીને પાકતી મુદત પહેલા ટર્મ ડિપોઝિટને એન્કેશ કરવા માટે લાયક ઠરશે, જે ડિપોઝિટના પ્રથમ ધારકનાં મૃત્યુના પુરાવા દ્વારા સમર્થિત કરવાને આધિન છે

6. સગીરનું ખાતું – સગીરનાં નામ પર ખાતું ખોલવામાં આવી શકે છે અને ખાતું ખોલતી વખતે કુદરતી અથવા નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે કાનૂની રીતે નિયુક્ત કરેલા પાલક દ્વારા સંચાલિત થશે.

10 વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરનાર અને વાંચી તથા લખી શકે એવા સગીરો સ્વતંત્ર રીતે બચત ખાતાઓ ખોલાવી શકે છે, જો તેઓ ઇચ્છે તો, પરંતુ ચેક-બુક જારી કરવામાં આવશે નહીં. નેટ બેંકિંગ (નોન-ફાયનાન્સિયલ વ્યવહારો) અને એટીએમ કામગીરી સાથેનાં ડેબિટ કાર્ડ (રોકડનો ઉપાડ, બેલેન્સની તપાસ અને મિનિ સ્ટેટમેન્ટ)ને મંજૂરી મળી શકે છે. ઓવરડ્રાફ્ટ સુવિધા અથવા લોન્સ/એડવાન્સિસ સગીરોને પૂરા પાડવામાં આવશે નહીં. સગીરોનાં/કુદરતી પાલકો ધરાવતા સગીરોનાં ખાતામાં ડિપોઝિટ સરકાર/આરબીઆઇની માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર પ્રતિબંધો ધરાવશે

જોકે સગીર પુખ્ત વયના થાય ત્યારે પુખ્ત વયના થયેલા સગીર સાથે પાલકે નજીકની શાખાની મુલાકાત લેવાની હોય છે અને સગીર ખાતાનાં રૂપાંતરણ માટે તાજેતરના ફોટોગ્રાફ અને સ્પેસિમેન સહી સાથે આવશ્યક ઓળખ દસ્તાવેજો અને સરનામાંના પુરાવા પૂરા પાડવાના હોય છે. ગ્રાહકો નોંધ લે કે ઉપરોક્તનું પાલન નહીં કરવાથી બેંક આવા સગીર ખાતાઓના વ્યવહાર પર તેની મનસૂઝી પર કાર્યવાહી કરી શકે છે.

પાલક દ્વારા સગીરનાં ખાતાનું સંચાલન થતું હોય એવા કિસ્સામાં ખાતાનાં સંચાલનનો પાલકનો અધિકાર સગીર પુખ્ત વય પ્રાપ્ત કરે ત્યારે સમાપ્ત થશે. ખાતામાં કોઈ બેલેન્સ પુખ્ત વય પ્રાપ્ત કરનાર સગીરની વિશેષ સંપત્તિ હોવાનું માનવામાં આવશે; અને ખાતામાંથી વધુ વિદ્રોવલ પ્રક્રિયાત્મક ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કરે ત્યાર પછી એકલા અગાઉના સગીરને ખાતામાંથી આગળનાં વિદ્રોવલ્સની મંજૂરી આપવામાં આવશે.

7. નિરક્ષર/અંધ વ્યક્તિનું ખાતું – બેંક નિરક્ષર વ્યક્તિનાં ચાલુ ખાતા સિવાય ડિપોઝિટ ખાતાઓ ખોલી શકે છે. આવી વ્યક્તિનું ખાતું ખોલી શકાય છે, જે તેઓ/તેણી ડિપોઝિટર અને બેંક બંનેને જાણકાર હોય એવા સાક્ષી સાથે વ્યક્તિગત રીતે બેંકને વિનંતી કરે તે શરતને આધિન છે. સામાન્યપણે ચેક બુક સુવિધા આવા બચત બેંક ખાતાઓ માટે પૂરી પાડવામાં આવે છે. ડિપોઝિટ રકમ અને/અથવા વ્યાજનાં વિદ્રોવલ/પુનઃચુકવણીના સમયે ખાતાધારકે તે વ્યક્તિની ઓળખની ખરાઈ કરનારા અધિકૃત અધિકારીની હાજરીમાં તેમની/તેણીની અંગૂઠાની છાપ અથવા નિશાન લગાવવું જોઈએ.

બેંકના અધિકારી નિરક્ષર/અંધ વ્યક્તિને ખાતાને નિયંત્રિત કરતા નિયમો અને શરતો સમાજવવા જોઈએ

બેંક સુનિશ્ચિત કરશે કે ખાતું ખોલવાની તમામ ઔપચારિકતાઓ બેંકનાં પરિસરમાં હાથ ધરવામાં આવે અને અમલ માટે કોઈ દસ્તાવેજને બહાર લઈ જવાની મંજૂરી નથી. આ નિયમમાં અપવાદ કરવાની કોઈ આવશ્યકતા હોય ત્યારે બેંક વિગતોની ખરાઈ કરવા માટે અને ફોટોગ્રાફ તથા અન્ય દસ્તાવેજો સાથે યોગ્ય રીતે ભરેલા ખાતું ખોલવાનું ફોર્મ પ્રાપ્ત કરવા માટે યોગ્ય રીતે અધિકૃત અધિકારીને નિયુક્ત કરી શકે છે.

8. વૃદ્ધ અને અસક્ષમ વ્યક્તિઓ અથવા ઓટિઝમ, સેરેબ્રલ પાલ્સી, મંદબુદ્ધિ.

માનસિક બિમારી અને માનસિક અક્ષમતાઓને લીધે અસક્ષમ વ્યક્તિ દ્વારા ખાતાઓનું સંચાલન -

8.1 બિમાર/વૃદ્ધ/વિકલાંગ નોન-પેન્શન ખાતાધારકોને સુવિધા – બિમાર/વૃદ્ધ/વિકલાંગ ખાતાધારકો નીચેની કેટેગરીઝમાં આવે છે:

- ખાતાધારક જેઓ ચેક પર સહી કરવા માટે ખૂબ બિમાર હોય/પોતાના બેંક ખાતામાંથી નાણાં ઉપાડવા માટે બેંકમાં શારીરિક રીતે હાજર રહી ન શકે, પરંતુ ચેક/વિડ્રોવલ ફોર્મ પર તેમના/તેણીના અંગુઠાનું નિશાન કરી શકતા હોય;
- ખાતાધારક જેઓ બેંકમાં માત્ર શારીરિક રીતે હાજર રહેવા અસક્ષમ હોય, પરંતુ તેઓ કેટલીક શારીરિક વિકલાંગતાને લીધે ચેક/વિડ્રોવલ ફોર્મ પર તેમનું/તેણીનું અંગુઠાનું નિશાન કરવામાં પણ અસક્ષમ હોય.

8.2 સંચાલકીય પ્રક્રિયા – વૃદ્ધ/બિમાર ખાતાધારકો પોતાના બેંક ખાતાઓનું સંચાલન કરવામાં અસક્ષમ હોય તેને ધ્યાનમાં રાખીને બેંકો નીચે આપેલી પ્રક્રિયાઓ અનુસરી શકે છે: -

- જ્યારે પણ બિમાર/વૃદ્ધ/વિકલાંગ ખાતાધારકનું અંગુઠા કે પગના અંગુઠાનું નિશાન પ્રાપ્ત કરવામાં આવે ત્યારે તેની ઓળખ બેંકને જાણકાર હોય એવા બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ દ્વારા થવી જોઈએ, જેમાંથી એક જવાબદાર બેંકના અધિકારી હોવા જોઈએ
- જ્યારે ગ્રાહક તેમનું/તેણીનું અંગુઠાનું નિશાન કરી ન શકે અને તેઓ બેંકમાં શારીરિક રીતે હાજર રહી ન શકે ત્યારે નિશાન ચેક/વિડ્રોવલ ફોર્મ પર પ્રાપ્ત કરી શકાય છે, જેની ઓળખ બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ દ્વારા થવી જોઈએ, જેમાંથી એક જવાબદાર બેંકના અધિકારી હોવા જોઈએ.
- ગ્રાહકને બેંકને એ પણ જણાવવા માટે પણ કહેવામાં આવી શકે છે કે ચેક/વિડ્રોવલ ફોર્મને આધારે બેંકમાંથી રકમ કોણ ઉપાડશે અને તે વ્યક્તિની ઓળખ બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ દ્વારા થવી જોઈએ. બેંકમાંથી નાણાં ઉપાડતી વ્યક્તિને બેંકમાં તેમની સહી પૂરી પાડવાનું પણ જણાવવું જોઈએ.

8.3 ઓટિઝમ, સેરેબ્રલ, પાલ્સી, મંદબુદ્ધિ, માનસિક બિમારી અને માનસિક અક્ષમતાને લીધે વિકલાંગ થયેલી વ્યક્તિ માટે બેંક ખાતું ખોલવા/સંચાલન કરવાના ઉદ્દેશ માટે બેંક માનસિક સ્વાસ્થ્ય ધારા, 1987 હેઠળ જિલ્લા અદાલતો અને જિલ્લાઓના કલેક્ટર્સ દ્વારા જારી આદેશો/પ્રમાણપત્રો અને/અથવા ઓટિઝમ, સેરેબ્રલ પાલ્સી, મંદબુદ્ધિ અને બહુવિધ વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિના કલ્યાણ માટેના રાષ્ટ્રીય ટ્રસ્ટ ધારા, 1999 અનુસાર વિકલાંગ વ્યક્તિ માટે સ્થાનિક સ્તરની સમિતિ દ્વારા ગાર્ડિયનની નિમણૂક સ્વીકારશે, જેઓ વ્યક્તિની અને વિકલાંગ વ્યક્તિની સંપત્તિની સંભાળ લેશે.

9. ડિપોઝિટ ખાતાઓની કામગીરી

9.1 ધારકો ઉમેરવા/દૂર કરવા – બેંક જો પરિસ્થિતિ એવી હોય અથવા વ્યક્તિગત ડિપોઝિટરને અન્ય વ્યક્તિનાં નામને સંયુક્ત ખાતાધારક તરીકે ઉમેરવાની મંજૂરી આપે તો તમામ સંયુક્ત ખાતા ધારકોની વિનંતી પર સંયુક્ત ખાતા ધારક/કોનાં નામ/મોને ઉમેરી અથવા દૂર કરી શકે છે. જોકે, એક મૂળ ખાતાધારકનું નામ નામ(મો)નાં ઉમેરા/દૂર કર્યા પછી જળવાઈ રહે તે આવશ્યક છે.

9.2 મેન્ડેટ - ડિપોઝિટરની વિશિષ્ટ વિનંતી પર બેંક ગ્રાહક દ્વારા આપવામાં આવેલા ખાતા સંચાલનનું મેન્ડેટ નોંધી શકે છે, જે અન્ય વ્યક્તિને તેમના પક્ષે ખાતાને સંચાલિત કરવા માટે અધિકૃત કરે છે.

9.3 લઘુત્તમ બેલેન્સ/સેવા શુલ્ક - બચત બેંક ખાતા અને ચાલુ ડિપોઝિટ ખાતા જેવી ડિપોઝિટ પ્રોડક્ટ્સ માટે બેંક આવા ખાતાઓનાં સંચાલનને નિયંત્રિત કરતા નિયમો અને શરતોના ભાગ તરીકે અમુક લઘુત્તમ બેલેન્સ જાળવી રાખવાનું આવશ્યક કરી શકે છે. ખાતામાં લઘુત્તમ બેલેન્સ જાળવી રાખવામાં નિષ્ફળ જવાથી બેંક દ્વારા સમયાંતરે નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણેનાં શુલ્ક લાદશે, જે પ્રવર્તમાન નિયમનકારી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર હશે. બેંક કોઇ પણ ખાતા પર આપેલી સમય અવધિ માટે વ્યવહારોની સંખ્યા, રોકડ ઉપાડ વગેરે પર પણ નિયંત્રણો મૂકી શકે છે. આજ પ્રમાણે બેંક ચેક બુક્સ જારી કરવી, ખાતાનાં વધારાનાં સ્ટેટમેન્ટ, ડુપ્લિકેટ પાસબુક, ફોલિયો ચાર્જિસ વગેરે માટેના શુલ્ક સ્પષ્ટ કરી શકે છે. આવી તમામ વિગતો, ખાતાનાં સંચાલન માટેના નિયમો અને શરતો અને પૂરી પાડવામાં આવતી વિભિન્ન સેવાઓ માટેના શુલ્કના શિડ્યુઅલ અંગે સંભવિત ડિપોઝિટરને ખાતું ખોલતી વખતે જાણ કરવામાં આવશે. આવા શુલ્ક સમયાંતરે બદલાઇ શકે છે અને બેંક ગ્રાહકને વેબસાઇટ અથવા સંચારની અન્ય ચેનલ્સ મારફતે પોતાની મનસૂઝી પર જાણ કરશે.

9.4 રોકડ ઉપાડ પર ટીડીએસ - આવકવેરા ધારાની સેક્શન 194એન હેઠળ ટીડીએસ (ટેક્સ ડિડક્ટેડ એટ સોર્સ) સમયાંતરે જારી કરવામાં આવતી સીબીડીટી (સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ડાઇરેક્ટ ટેક્સેશન) માર્ગદર્શિકાઓ પ્રમાણે બચત/ચાલુ ખાતામાંથી રોકડનાં ઉપાડ માટે લાગુ થવા પાત્ર હશે.

9.5 વેલ્યુ ડેટિંગ - નવી/રિન્યુઅલ ડિપોઝિટ્સ માટે વેલ્યુ ડેટિંગ બેંકની પ્રક્રિયા અને મંજૂરીના મેટ્રિક્સ અનુસાર પ્રવર્તમાન પદ્ધતિને અનુસરશે.

10. વેરા માટેની જવાબદારી - ગ્રાહક કોઇ પણ ગુડ્સ અને સેવા વેરો અથવા કાયદા દ્વારા લાદવામાં આવતા અને સમયાંતરે અમલી થતા આવી પ્રકૃતિના અન્ય કોઇ વેરા માટે જવાબદાર રહેશે. જો બેંકને કાયદા દ્વારા આવા વેરાનાં અનુસંધાનમાં ચુકવણી વસૂલવી અને કરવી આવશ્યક હોય તો ગ્રાહક આવી ચુકવણીઓ સામે બેંકને ક્ષતિપૂર્તિ કરશે.

11. નોમિનેશન સુવિધા - નોમિનેશન સુવિધા વ્યક્તિઓ દ્વારા ખોલવામાં આવતા તમામ ડિપોઝિટ ખાતાઓ પર ઉપલબ્ધ છે. નોમિનેશન સોલ પ્રોપ્રિયેટરી વાળા ખાતા માટે પણ ઉપલબ્ધ છે. એક વખત કરવામાં આવેલું નોમિનેશન કોઇ પણ સમયે ખાતાધારક દ્વારા રદ અથવા બદલી શકાય છે. નોમિનેશન તમામ ખાતાધારકોની સંમતિથી સુધારી શકાય છે. અંગૂઠાનું નિશાન બે સાક્ષીઓ દ્વારા પ્રમાણિત થયેલું હોવું જોઇએ. સહીના કિસ્સામાં કોઇ પણ સાક્ષીની આવશ્યકતા હોતી નથી. નોમિનેશન સગીરના પક્ષમાં કરી શકાય છે, જે ગાર્ડિયન નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તે શરતને આધિન છે. બેંક ભલામણ કરે છે કે તમામ ડિપોઝિટર્સ નોમિનેશનની સુવિધા પ્રાપ્ત કરે. ડિપોઝિટરનાં મૃત્યુના કિસ્સામાં નોમિની કાનૂની વારસદારોનાં ટ્રસ્ટી તરીકે ખાતામાં બાકી રહેલી રકમ પ્રાપ્ત કરશે. સંયુક્ત ખાતાઓના કિસ્સામાં નોમિનીનો અધિકાર તમામ ડિપોઝિટર્સનાં મૃત્યુ પછી ઊભો થાય છે. ડિપોઝિટરને ડિપોઝિટ ખાતું ખોલતી વખતે નોમિનેશન સુવિધાના લાભની જાણ કરવામાં આવશે. નોમિનેશન પસંદગીના હા અથવા નાના વિકલ્પો એફ સલાહ, સ્ટેમેન્ટ્સ અને પાસબુક્સ પર પૂરા પાડવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત ગ્રાહક એફડી સલાહો, સ્ટેટમેન્ટ્સ અને પાસબુક્સ પર પ્રિન્ટ થયેલા નોમિનીનાં નામની પણ પસંદગી ધરાવે છે.

12. ખાતાનાં સ્ટેટમેન્ટ્સ અને પાસબુક – બેંક બચત ખાતા તેમ જ ચાલુ ખાતાના ગ્રાહકોને માસિક ધોરણે ખાતાનાં સ્ટેટમેન્ટ પૂરા પાડશે. આ ગ્રાહકને ખાતું ખોલવાના સમયે જણાવવામાં આવશે. ખાતાનું સ્ટેટમેન્ટ તે અવધિ દરમિયાન ખાતા પર કરવામાં આવ્યા હોય એવા તમામ વ્યવહારો ધરાવશે. સ્ટેટમેન્ટ્સ ગ્રાહકોને માસિક ધોરણે વિના મૂલ્યે પૂરા પાડવામાં આવશે. જો ગ્રાહકો ઇચ્છે તો બેંક બચત ખાતાનાં ખાતાધારકોને પાસબુક જારી કરી શકે છે. નિયમિતપણે પાસબુક અપડેટ કરાવવી અને ખાતાની પ્રવૃત્તિઓથી અપડેટ રહેવું એ ગ્રાહકની જવાબદારી છે.

13. ખાતાં ટ્રાન્સફર કરવું – ખાતાઓ દેશભરની કોઇ પણ શાખામાંથી સંચાલિત થઈ શકે છે. જોકે ગ્રાહકને આવશ્યક લાગે તો તેઓ/તેણી બેંકની કોઇ પણ શાખાઓ અથવા સેવા એકમોમાંથી ખાતાનાં ટ્રાન્સફર માટેની વિગતો અને પ્રક્રિયા પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

14. મૂત્ત/ગુમ થયેલી વ્યક્તિનું ખાતાનું સંચાલન – આરબીઆઇ દ્વારા નિર્દેશ કર્યા પ્રમાણે બેંકે એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે પ્રક્રિયાઓ અપનાવી છે કે મૂત્તક ડિપોઝિટર્સનાં અનુસંધાનમાં દાવાઓની પતાવટ શક્ય બને તેટલી સરળ હોય. વધુ વિગતો માટે ડીબીએસની દાવાની પતાવટની નીતિ વાંચો.

15. ગુમ થયેલી વ્યક્તિનાં અનુસંધાનમાં દાવાઓની પતાવટ – બેંકે ગુમ થયેલી વ્યક્તિનાં અનુસંધાનમાં દાવાઓની પતાવટ માટે પ્રક્રિયા અપનાવી છે, જે ભારતીય પુરાવા ધારા, 1872ની સેક્શન 107/108ની જોગવાઈઓ દ્વારા નિયંત્રિત થશે. ધારા અનુસાર, મૃત્યુની પૂર્વધારણા તેમની/તેણીની ગુમ થયાની જાણ કરી હોવાની તારીખથી સાત વર્ષ વિતી ગયા પછી જ ઊભી થઈ શકે છે. વધુ વિગતો માટે કૃપા કરીને ડીબીએસની પતાવટ અને દાવાની નીતિ વાંચો.

16. દાવો નહીં કરેલી ડિપોઝિટ્સ – જો કોઇ ગ્રાહક છેલ્લી કામગીરીની તારીખથી અથવા એફડીની પાકતી મુદતની તારીખથી 10 વર્ષ કે તેથી વધુ સમય માટે ખાતામાં કોઇ વ્યવહારો ન કરે તો ખાતા (એસબી/સીએ/એફડી/પીપીઆઇ)ને દાવો નહીં કરેલી ડિપોઝિટ્સ તરીકે વર્ગીકૃત્ત કરવામાં આવશે અને બેંકિંગ નિયમન ધારા, 1949ની સેક્શન 26એની માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર 10 વર્ષની જણાવેલી અવધિની સમાપ્તિથી 3 મહિનાની અવધિની અંદર ફંડ્ઝને ડિપોઝિટર એજ્યુકેશન એન્ડ અવેરનેસ ફંડ (ડીઇએએફ ફંડ)માં જમા કરવામાં આવશે.

16.1 રેકોર્ડ જાળવવો અને સમયાંતરે સમીક્ષા કરવી – ફંડમાં રકમ ટ્રાન્સફર કરવાની તારીખ પર બેંકે ઉપાર્જિત વ્યાજની ચુકવણી સહિત સમવર્તી ઓડિટર્સ દ્વારા ખરાઇ કરેલી ગ્રાહક પ્રમાણેની વિગતો જાળવવી જોઇએ. વ્યાજ નહીં ધરાવતી ડિપોઝિટ્સ અને ફંડમાં ટ્રાન્સફર કરેલી અન્ય કેડિટનાં અનુસંધાનમાં યોગ્ય રીતે ઓડિટ કરેલી ગ્રાહક પ્રમાણેની વિગતો બેંક પાસે જાળવવી જોઇએ. સમવર્તી ઓડિટર્સે એ પણ ખરાઇ અને પ્રમાણિત કરવું જોઇએ કે બેંકોની બુક પ્રમાણે રિટર્ન્સ આરબીઆઇને રજૂ કરેલા માસિક અને વાર્ષિક રિટર્ન્સમાં બેંક દ્વારા ખરી રીતે સંકલિત કરવામાં આવ્યા છે. ઉપરના રિટર્ન્સની વાર્ષિક ઓડિટના સમયે વૈધાનિક ઓડિટર્સ દ્વારા પણ ખરાઇ થશે અને વૈધાનિક ઓડિટર્સ દ્વારા વાર્ષિક પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત કરવામાં આવશે અને તેને એ પ્રમાણિત કરીને આરબીઆઇને મોકલવામાં આવશે કે રિટર્ન્સ બેંક દ્વારા ખરી રીતે સંકલિત કરવામાં આવ્યા છે.

16.2 ફરિયાદ નિવારણ કાર્યપ્રણાલી – ડિપોઝિટર એજ્યુકેશન એન્ડ અવેરનેસ ફંડ સ્કિમ, 2014 અંગેના આરબીઆઇનાં પરિપત્ર – બેંકિંગ નિયમન ધારા, 1949ની સેક્શન 26એ અનુસાર બેંકે વેબસાઇટ

પર દસ વર્ષ કે તેથી વધુ સમયથી દાવો નહીં કરેલી ડિપોઝિટ્સ/નિષ્ક્રિય ખાતાઓની યાદી પ્રદર્શિત કરવી જોઈએ. બેંક તકરાર નિવારણ નીતિ ધરાવે છે, જે અમારી વેબસાઇટ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવી છે અને તે ફરિયાદોના ઝડપી ઉકેલ માટે એસ્કેલેશન મેટ્રિક્સ સાથે ભારતની તમામ શાખાઓમાં ઉપલબ્ધ છે.

16.3 ગ્રાહક પાસેથી દાવો - ગ્રાહક જે શાખામાં ખાતું જાળવવામાં આવે છે તેનો સંપર્ક કરી શકે છે. સંબંધિત દસ્તાવેજો પુરાવા, માન્ય ઓળખપત્ર થાપણો અને રકમની અરજી વિગતોની સાથે જમા કરવાના રહેશે. કાનૂની વારસદાર/નોમિનીનો દાવો - કાનૂની વારસદાર/નોમિની ડિપોઝિટ ધારકનાં મૃત્યુનાં પ્રમાણપત્રની નકલ અને અન્ય સંબંધિત કાનૂની દસ્તાવેજોની સાથે સંપર્ક કરી શકે છે. સમાન ઉદ્દેશ માટે મૃત્તકના દાવાની માર્ગદર્શિકાઓ અનુસરવાની રહેશે.

બેંકે ગ્રાહક/ડિપોઝિટરને વ્યાજની સાથે, જો લાગુ થવા પાત્ર હોય તો પુનઃચુકવણી કરશે અને ડિપોઝિટરને ચુકવેલી સમાન રકમ માટે ફંડમાંથી દાવો ફોર્મ રિફંડ નોંધાવશે. ગ્રાહકો તાજેતરની કેવાયસી વિગતો (ફોટો લગાવેલા સીઆઇએફ, ઓળખ પુરાવો અને સરનામાંનો પુરાવો)ની સાથે બેઝ શાખાનો સંપર્ક કરી શકે છે અને ખાતાને પુનઃસક્રિય કરવા માટેની વિનંતી કરી શકે છે.

17. અન્ય બેંકિંગ સેવાઓ

17.1 સ્ટોપ પેમેન્ટ સુવિધા - બેંક ડિપોઝિટર્સ પાસેથી તેમના દ્વારા જારી કરેલા ચેક્સનાં અનુસંધાનમાં સ્ટોપ પેમેન્ટ સૂચના સ્વીકારશે. નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે શુલ્ક લાગુ કરવામાં આવશે.

18. ખાતાઓ બંધ કરવા

18.1 ખાતાઓ ડિપોઝિટરની લેખિત વિનંતી પર બંધ કરવામાં આવી શકે છે. સંયુક્ત ખાતાઓ તમામ આવા સંયુક્ત હસ્તાક્ષરકર્તાઓની વિનંતી પછી જ બંધ કરવામાં આવી શકે છે.

18.2 બેંક પર્યાપ્ત સૂચના આપીને ચાલુ, બચત, અથવા અન્ય ડિમાન્ડ ડિપોઝિટ ખાતાને બંધ કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે.

19. અન્ય મહત્વપૂર્ણ માહિતી -

19.1 ગ્રાહકનાં હિતની સુરક્ષા - બેંક ખાતું ખોલતી વખતે ગ્રાહક દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી માહિતીનું મૂલ્ય કરે છે.

બેંક ગ્રાહકની જાણકારી વિના બેંક દ્વારા સેવાઓ અથવા પ્રોડક્ટ્સનાં પ્રતિવેચાણ માટે આ માહિતીનો ઉપયોગ કરશે નહીં. જો બેંક આવી માહિતીનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રસ્તાવ કરે છે તો તે ખાતાધારકની સંમતિથી જ થશે.

બેંક ગ્રાહકનાં ખાતાની વિગતો ગ્રાહકની સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભિત સંમતિ વિના ત્રાહિત વ્યક્તિ કે પક્ષ સમક્ષ જાહેર કરશે નહીં. જોકે, કેટલાક અપવાદો છે, જેવા કે કાયદાની અનિવાર્યતા હેઠળ માહિતીની ઘોષણાં, જ્યાં ઘોષણાં કરવી જનતાની ફરજ છે અને જ્યાં બેંકનું હિત જાહેરાત કરવાનું આવશ્યક બનાવે છે.

19.2 ડિપોઝિટ્સ માટે વીમા કવર - તમામ બેંક ડિપોઝિટ્સ ડિપોઝિટ ઇન્શ્યોરન્સ એન્ડ ક્રેડિટ ગેરંટી કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા (ડીઆઇસીજીસી) દ્વારા ઓફર કરવામાં આવતી વીમા યોજના હેઠળ આવરવામાં આવે છે, જે અમુક મર્યાદા અને શરતોને આધિન છે. અમલમાં હોય એવા વીમા કવરની વિગતો

ડિપોઝિટરને ઉપલબ્ધ કરવામાં આવશે. વધુ વિગતો માટે ગ્રાહક www.dicgc.org.in પર લોગ ઓન કરી શકે છે.

19.3 માહિતી પૂરી પાડવામાં ગ્રાહકની સક્ષમતા – પ્રવર્તમાન ગ્રાહકની વૈધાનિક ફરજો પૂરી કરવા માટે બેંક દ્વારા આવશ્યક કરેલી વિગતો પૂરી પાડવામાં અક્ષમતાને પરિણામે ગ્રાહકને યોગ્ય નોટિસ પૂરી પાડ્યા પછી ખાતું બંધ પણ કરવામાં આવી શકે છે

19.4 ફરિયાદો અને તકરારોનું નિવારણ – પ્રતિસાદ પૂરો પાડવા અથવા પોતાની ફરિયાદ મોકલવા માગતા ગ્રાહકો બેંક પાસે ઉપલબ્ધ નીચેની ચેનલ્સનો પણ ઉપયોગ કરી શકે છે:

- ગ્રાહક સંભાળ ખાતે કોલ કરો
- ઇ-મેઇલ લખો
- ડિજિટલ મોબાઇલ પ્લેટફોર્મ પર વર્ચ્યુઅલ સહાય
- અમારી શાખાની મુલાકાત લો – સોમવારથી શનિવારમાં કાર્યના કલાકો દરમિયાન. શાખા આરબીઆઇનાં નિર્દેશ અનુસાર રવિવારે અને બેંકની અન્ય રજાઓ ઉપરાંત બીજા અને ચોથા શનિવારે બંધ રહેશે

વધુ વિગતો માટે કૃપા કરીને અમારી વેબસાઇટ જુઓ.

કોઇ પણ તબક્કે જો ગ્રાહકને લાગે કે અમારી સેવાનાં સ્તરો તેમની અપેક્ષા મુજબના નથી તો તેઓ બેંકની વિગતવાર ફરિયાદ નીતિ માટે નીચે આપેલી લિંકની મુલાકાત લઈ શકે છે.

<https://www.dbs.com/in/treasures/common/redressal-of-complaints-and-grievances.page>

19.5 નિષ્ક્રિય ખાતાઓ – ખાતાને આરબીઆઇની માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર ખાતામાં રહેલા બેલેન્સને ધ્યાનમાં લીધા વિના ગ્રાહકે કરેલા છેલ્લા વ્યવહારની તારીખથી 12 મહિના પછી “નિષ્ક્રિય” તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે. આ ખાતા પરનું વ્યાજ ખાતાની સંચાલકીય સ્થિતિને ધ્યાનમાં લીધા વિના નિયમિત ધોરણે જમા કરવામાં આવશે.

19.6 ડોર્મન્ટ ખાતું – આરબીઆઇની માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર ખાતામાં રહેલા બેલેન્સને ધ્યાનમાં લીધા વિના ગ્રાહક દ્વારા છેલ્લે કરેલા વ્યવહારની તારીખથી 24 મહિના પછી ખાતાને “ડોર્મન્ટ” તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે. આ ખાતા પરનું વ્યાજ ખાતાની સંચાલકીય સ્થિતિને ધ્યાનમાં લીધા વિના નિયમિત ધોરણે જમા કરવામાં આવશે. બેંકે નિવાસી અને બિન નિવાસી એમ બંને ગ્રાહકો માટે ડોર્મન્ટ ખાતાને સક્રિય કરવાની પ્રક્રિયા વ્યાખ્યાયિત કરી છે. બેંક પાસે બહુવિધ ખાતાઓ ધરાવતા ગ્રાહકો માટે, જ્યાં એક અથવા વધુ ખાતા ડોર્મન્ટ હોય અને ઓછામાં ઓછું એક ખાતું સક્રિય હોય ત્યારે ડ્યુ ડિલિજન્સ પ્રક્રિયા યોગ્ય માન્યતા અને નિયંત્રણો સાથે સરળ બનાવવામાં આવી છે. આવા ખાતાઓમાં કામગીરીને ગ્રાહકની જોખમ કેટેગરી અનુસાર ડ્યુ ડિલિજન્સ પછી માન્ય કરવામાં આવી શકે છે. ડ્યુ ડિલિજન્સનો અર્થ વ્યવહાર, સહીની અને ઓળખની ખરાઈ વગેરેની ખરાઈની યથાર્થતા સુનિશ્ચિત કરવી થાય છે.

19.7 અણધારી આપત્તિ – અણધારી ઘટનાઓનો અર્થ કુદરતી ઘટનાઓ, પૂર, દુષ્કાળ, ભૂકંપ અથવા અન્ય કુદરતી આફતો અથવા સ્થિતિ, આફત, રોગચાળો અથવા મહામારી, ત્રાસવાદી હુમલો, યુદ્ધ અથવા હુલ્લડ, પરમાણું, રાસાયણિક અથવા જૈવિક દુષણ, ઔદ્યોગિક કાર્યવાહી, વીજળી બંધ થવી, કમ્પ્યુટર પડી ભાગવું અથવા તોડફોડ અને મકાન તૂટી પડવું, આગ, વિસ્ફોટ અથવા અકસ્માત અથવા અન્ય આવા કોઇ કૃત્યો, જે બેંકના વાજબી નિયંત્રણની બહાર હોય.

બેંકની જવાબદારીનું પ્રદર્શન જ્યાં સુધી અણધારી આપત્તિ અથવા સંજોગો દેખાવને અશક્ય બનાવવાનું જારી રાખશે ત્યાં સુધી સ્થગિત રહેશે. શ્રેષ્ઠ પ્રયત્નના આધારે બેંક અણધારી આપત્તિની ઘટનાનાં પરિણામોને ઘટાડવા માટે વ્યાજબી પગલાં(ઓ) ભરવા માટે વચનબદ્ધ છે. કોઈ ઔદ્યોગિક કાર્યવાહી, વીજળી બંધ થવી, કમ્પ્યુટર પડી ભાગવું અથવા તોડફોડના કિસ્સામાં બેંક તેના ગ્રાહકોને અવિરત સેવાઓની જોગવાઈઓમાં વિલંબને ઘટાડવા માટેના વ્યાજબી પગલાં ભરશે.

પરિશિષ્ટ 1 શબ્દાવલિ

[યુનિટની શબ્દાવલિ સાથે લિંક કરો, જે યુનિટના મેન્ડેટ, નીતિઓ અને ધોરણોનું અર્થઘટન કરવા માટે આવશ્યક તમામ નિયમો, સંક્ષિપ્ત અને ટૂંકા શબ્દોની વ્યાખ્યાઓ આપે છે]

જીઓઆઇ- ભારત સરકાર

ડીબીઆઇએલ - ડીબીએસ બેંક ઇન્ડિયા લિમિટેડ

ડીબીએલ - ડીબીએસ બેંક લિમિટેડ

ડબ્લ્યુઓએસ - સંપૂર્ણ માલિકીની પેટાકંપની

એએલસીઓ - એસેટ લાયબિલિટી કમિટી

ડીબીટી - ડાઇરેક્ટ બેનિફિટ ટ્રાન્સફર

પાન - પર્મનેન્ટ એકાઉન્ટ નંબર

કેવાયસી - નો ચોર કસ્ટમર

એફસીએનઆર ડિપોઝિટ - ફોરેઇન કરન્સી નોન રિપાર્ટિંગ એકાઉન્ટ ડિપોઝિટ

એનઆરઇ- નોન-રેસિડેન્ટ રૂપી એકાઉન્ટ

એનઆરઓ- નોન-રેસિડેન્ટ ઓર્ડિનરી રૂપી એકાઉન્ટ

પીઆઇઓ/ઓસીઆઇ - પર્સન ઓફ ઇન્ડિયન ઓરિજિન/ઓવરસીઝ સિટિઝન ઓફ ઇન્ડિયા

પીઓઆઇ/પીઓએ- ઓળખનો પુરાવો/સરનામાંનો પુરાવો

સીઇઆરએસએઆઇ- સેન્ટ્રલ રજિસ્ટ્રી ઓફ સિક્યોરિટાઇઝેશન એસેટ રિકન્સ્ટ્રક્શન

એન્ડ સિક્યોરિટી ઇન્ટરેસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયા

સીકેવાયસીઆર- સેન્ટ્રલ કેવાયસી રજિસ્ટ્રી

પીઆઇડી - પર્સનલ ઇન્ફોર્મેશન ડિટેઇલ્સ